

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **H. V. T.**, zastoupen JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2016, č. j. 1 A 101/2015 - 60,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 9. 7. 2015, č. j. KRPA-427267-93/ČJ-2014-000022, bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění s tím, že doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce jednoho roku.

[2] Žalobce podal proti citovanému rozhodnutí odvolání, které zamítla žalovaná rozhodnutím ze dne 23. 11. 2015, č. j. CPR-27489-2/ČJ-2015-930310-V243, a rozhodnutí potvrdila.

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k městskému soudu. Rozsudkem ze dne 26. 1. 2016, č. j. 1 A 101/2015 - 28 městský soud žalobu zamítl. Citovaný rozsudek zrušil ke kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 25. 2. 2016, č. j. 7 Azs 24/2016 - 25, a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. Městskému soudu vytkl, že o probíhajícím soudním řízení nevyrozuměl družku žalobce L. D. (dále též „družka žalobce“), která byla účastníkem řízení o správním vyhoštění žalobce, a nevyzval ji k vyjádření, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Z těchto důvodů zatížil řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[4] Vázán výše uvedeným názorem rozhodl městský soud o podané žalobě rozsudkem ze dne 14. 7. 2016, č. j. 1 A 101/2015 - 60, kterým žalobu opětovně zamítl. Před rozhodnutím zaslal družce žalobce výzvu ve smyslu § 34 s. ř. s., na tuto však nebylo nijak reagováno. Městský soud se znovu zabýval důvodností žalobních námitek a nepřisvědčil jim. Městský soud neshledal, že by důsledkem správního vyhoštění byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života žalobce. Městský soud dospěl k závěru, že se správní orgány zabývaly všemi aspekty tvrzeného zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele, intenzita tohoto vztahu však nevyvolává nemožnost vyhoštění žalobce. Městský soud poukázal zejména na velmi krátký pobyt žalobce na území České republiky, délku tvrzeného vztahu k jeho družce, jakož i na rozdílná místa pobytu žalobce a jeho družky; žalobce pracuje brigádně v Praze v tržnici SAPA, družka žalobce bydlí na Sázavě. Dále městský soud poukázal na nelegální pobyt žalobce na území České republiky, jakož i na to, že není oprávněn k ekonomické činnosti; jeho činnost na tržnici je činností v rozporu s právem a podle názoru soudu se jí žalobce nemůže dovolávat jako okolnosti rozhodné pro aplikaci zákonného důvodu pro neuložení správního vyhoštění. Doplnil, že žalobce si musel být vědom toho, že právem předvídaný následek jeho neoprávněného pobytu může vyústit ve vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Ze všech shora uvedených důvodů městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[5] Proti citovanému rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost.

[6] Podle stěžovatele správní orgány nedostatečně zjistily skutečný stav věci ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Dále vytýkal správním orgánům a soudu jejich závěry stran přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života. Správní orgány (a následně soud) dospěly k závěru, že za situace, kdy stěžovatel s družkou nevede společnou domácnost, nelze předpokládat narušení soukromého a rodinného života. Stěžovatel je však názoru, že v jeho případě se jedná o nepřiměřený zásah ve smyslu § 119a zákona o pobytu cizinců, resp. čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. K tomu poukázal na to, že v České republice žije se svou družkou a jejími dětmi. Stěžovatel jí pomáhá finančně a s výchovou dětí. Zpočátku vztahu se pravidelně navštěvovali, trávili spolu víkendy u družky. V budoucnu chtějí uzavřít sňatek a žít v místě bydliště družky. S dětmi velmi dobře vychází, vytvořil si k nim vazby. Poukázal i na další okolnosti věci, např. na to, že se snažil o legalizaci pobytu, platí si zdravotní pojištění a je bezúhonnou osobou.

pokračování

[7] S odkazem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že jí nepřísluší komentovat rozhodnutí soudu a odkázala na shromážděný spisový materiál.

V.

[9] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval tím, zda kasační stížnost není nepřipustná ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Městský soud totiž vydal napadený rozsudek poté, co Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 26. 1. 2016, č. j. 1A 101/2015 - 28 zrušil jeho předchozí rozsudek v této věci ze dne 25. 2. 2016, č. j. 7 Azs 24/2016 - 25, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Podle citovaného ustanovení je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[10] Ze zákazu opakované kasační stížnosti však judikatura dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. také další výjimky. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. Citované ustanovení tedy limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným a ve vztahu k námitkám, které účastník řízení ve své první kasační stížnosti neuplatnil, ačkoliv je uplatnit mohl (v podrobnostech viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[11] Předchozím rozsudkem Nejvyšší správní soud vytkl městskému soudu toliko procesní pochybení spočívající v neoznámení probíhajícího řízení možné osobě zúčastněné na řízení (a tím znemožnění uplatnění práv osoby zúčastněné na řízení). Stěžovatel naproti tomu nyní ve své kasační stížnosti uplatňuje námitky týkající se posouzení věci samé, tj. námitky zcela odlišné povahy, dříve Nejvyšším správním soudem neposouzené. Kasační stížnost je proto přípustná.

VI.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud na úvod připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. To nepochybně platí i o jednotlivých stížnostních bodech. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. K tomu srv. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, jakož i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48, ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 20. 3. 2014, č. j. 6 As 119/2013 - 70 a ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 77.

[14] Stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti dvě základní stížní námitky. V první namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav věci ze strany správních orgánů, ve druhé namítal zásah do rodinného a soukromého života.

[15] Stěžovatel námitku poukazující na nedostatečně zjištěný skutkový stav věci uplatňoval pouze v obecné rovině. Stěžovatel toliko uvedl, že skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně, své tvrzení však (s výjimkou návaznosti ve vztahu k rodinnému a soukromému životu, k tomu podrobněji viz dále) nijak nekonkretizoval. Nejvyšší správní soud se proto mohl námitkou zabývat pouze v nastíněné rovině a neshledal, že by správní orgány nedostatečně zjistily skutečný stav věci. Jak vyplývá z obsahu správního spisu, správní orgány postupovaly zcela v souladu s ust. § 3 správního řádu. Správní orgány důkladně zjišťovaly stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu (k tomu srv. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2007, č. j. 4 Azs 44/2007 - 124, ze dne 27. 12. 2011, č. j. 7 As 82/2011 - 81, ze dne 24. 6. 2013, č. j. 5 As 160/2012 - 44, ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010 - 132, ze dne 5. 10. 2011, č. j. 3 Ads 65/2011 - 68, či rozsudek ze dne 25. 5. 2011, č. j. 6 Ads 2/2011 - 66). Po provedeném dokazování dospěly k závěru, že v případě stěžovatele splněny všechny podmínky, pro které je možno vydat rozhodnutí ve smyslu ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců. Bylo totiž jednoznačně prokázáno, že stěžovatel pobýval na území ČR nelegálně. Ostatně stěžovatel toto v řízení o kasační stížnosti ani relevantně nezpochybňoval.

[16] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce týkající se nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele.

[17] Podle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že „rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince“.

[18] Citované ustanovení je projevem mezinárodních závazků České republiky týkající se respektování práva na soukromý a rodinný život podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.; dále též „Úmluva“). Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45, uvedl, že v

pokračování

případech, které spojují otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života a otázku nuceného vycestování cizince, je nutné vycházet především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vztahující se ke čl. 8 Úmluvy. Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, Ünner proti Nizozemsku, č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.

[19] Nejvyšší správní soud nepopírá dikci § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Vždy je však nutno zkoumat intenzitu soukromého nebo rodinného vztahu, jakož i další okolnosti. K tomu srv. podpůrně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015 - 35, na který trefně poukazoval i městský soud, ve kterém se uvádí, že *„Trvalost partnerského vztahu je přirozeně možné dovodit především ze samotné délky vztahu, z předpokládatelného budoucího vývoje vztahu a vůle partnerů ve vztahu setrvat. Významným vodítkem pro její posouzení mohou být informace, kdy vztah vznikl, za jaké situace, jak dlouho již vztah trvá, jak se v průběhu času vyvíjel a jaké významné okolnosti jej provázely. (...) Při posuzování trvalosti partnerského vztahu má ovšem primární význam samotné plynutí času, které svědčí ve prospěch trvalosti vztahu, pokud pouto mezi partnery dosahuje stále dostatečné intenzity. (...) Zatímco u manželství a registrovaného partnerství je závažnost a trvalost vztahu (byť nikoli nerozlučitelnost) dána již právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, neformálnímu soužití, v němž partneři buď nechtějí nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, právo zpravidla přiznává určité účinky až poté, co se jeho kvalita potvrdí určitým časovým trváním tj. právě prostřednictvím onoho kvantitativního prvku.“*

[20] Jak správně uvedl městský soud, správní orgány se ve svých rozhodnutích důkladně zabývaly otázkou, zda rozhodnutí o vyhoštění představuje zjevně nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele a dospěly k negativnímu závěru. Přitom mj. akcentovaly krátký pobyt stěžovatele na území ČR a z toho plynoucí krátkodobost vztahu mezi stěžovatelem a jeho družkou a nízkou míru integrace stěžovatele do české společnosti. Stran vztahu stěžovatele a jeho družky správně dále poukázaly na to, že stěžovatel nebydlel s družkou ve společné domácnosti, družka bydlela se svými dětmi v Sázavě; se stěžovatelem se v době zahájení správního řízení pouze navštěvovali a netvořili společnou domácnost. Společnou domácnost začali sdílet až poté, co bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění. Stěžovatel přitom pobýval na území České republiky neoprávněně

bez platného víza (a to nejméně od září 2014 do dne jeho zajištění, tedy do dne 5. 11. 2014) a pracoval bez povolení k zaměstnání. Nelze přehlédnout ani to, že stěžovatel nečinil bezodkladně po příchodu na území České republiky kroky k legalizaci svého pobytu, ty započal činit až pod hrozbou vyhoštění.

[21] S ohledem na výše uvedené nesouhlasí Nejvyšší správní soud se stěžovatelem, že by správní orgány a následně městský soud pochybili při posuzování zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele. I podle názoru Nejvyššího správního soudu nedosahuje tento vztah intenzity, pro který by nebylo možno stěžovatele na jeden rok vyhostit. Ostatně ani v kasační stížnosti stěžovatel netvrdil a relevantně nedokládal, že by v poslední době došlo k dalšímu zintenzivnění kontaktu mezi ním a jeho družkou, resp. jejími dětmi, pro který by jeho vyhoštění nepřicházelo v úvahu. Nutno zdůraznit, že pokud účastník řízení rodinné a soukromé vazby vytvářel a prohluboval v době nelegálního pobytu, nemohl se rozumně spoléhat na to, že bude moci na daném území pobývat trvale (srv. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, čj. 5 As 102/2013 - 31, ze dne 18. 6. 2014, č. j. 7 Azs 75/2015 - 34, jakož i rozsudky ESLP ze dne 26. 1. 1999, ve věci *Jerry Olajide Sarumi proti Spojenému království*, stížnost č. 43279/98, ze dne 22. 5. 1999, ve věci *Andrey Sheabashov proti Lotyšsku*, stížnost č. 50065/99, ze dne 24. 11. 1998, ve věci *Biraga a ostatní proti Švédsku*, 3. 4. 2012, stížnost č. 1722/10, ve věci *Mitchell proti Spojenému království*, stížnost č. 40447/98, ze dne 22. 6. 1999, ve věci *Ajayi a další proti Spojenému království*, stížnost č. 27663/95, nebo ze dne 31. 1. 2006, ve věci *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99). S ohledem na nelegálnost pobytu stěžovatele na území České republiky, nelegální způsob jeho obživy atp., musela i družka stěžovatele počítat s jeho příp. vyhoštěním, resp. s tím spojenými negativními důsledky, včetně komplikací organizační a ekonomické povahy. Na výše uvedeném nemůžou nic změnit ani další tvrzení stěžovatele, např. o tom, že si na území České republiky platí zdravotní pojištění, že je bezúhonnou osobou, a další obdobná tvrzení, ze kterých nevyplývá vztah k jeho družce, či k jejím dětem, pro který by jej nebylo možno vyhostit (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Podrobněji k tomu odkazuje Nejvyšší správní soud na rozhodnutí správních orgánů, které se podobnými tvrzeními stěžovatele jako účastníka správního řízení (vč. tvrzené snahy o legalizaci pobytu, výpomoci družce a jejím dětem atp.) podrobně zabývaly. Nutno doplnit, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje (srv. nález Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07, a dále usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 219/04, a ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. II. ÚS 59/06). Stejný postoj v minulosti zaujal rovněž ESLP např. v rozsudku ze dne 28. 6. 2011 ve věci *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, či rozsudku velkého senátu ze dne 3. 10. 2014 ve věci *Jeunesse proti Nizozemsku*, stížnost č. 12738/10.

[22] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Advokátka zastupovala stěžovatele na základě plné moci, která ji opravňovala i k podání opravného prostředku (kasační stížnosti). Žalované, již by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

pokračování

příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože podle obsahu spisu jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2016

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu